

MIDDELKERKE HERDENKT DE EERSTE WERELDOORLOG

Tijdens de Eerste Wereldoorlog had de gemeente Middelkerke de twijfelachtige eer om én aan de kust, én aan het IJzerfront te grenzen. De negen deelgemeenten van het huidige (Groot-) Middelkerke hebben dan ook ruimschoots hun deel gehad in de oorlogsellende. Vele plaatsen werden geheel verwoest, andere lagen iets verder van het strijdgewoel af maar hadden dan weer te maken met de aanwezigheid van talrijke Duitse manschappen. Want inderdaad: Middelkerke lag aan de Duitse kant van het front. Oorlogsgedenktekens, gebouwen die een Duitse functie hadden of plekken waar verwoed strijd werd geleverd bewaren de herinnering aan die jaren. Maar er is ook roerend en immaterieel erfgoed: films en foto's, documenten, herinneringen van tijdgenoten die het meegemaakt hebben en die hun verhaal opgeschreven hebben. De gemeente is ermee aan de slag gegaan en heeft een aantal kleinschalige initiatieven ontwikkeld. Zo werd aan de hand van zes persoonlijke getuigenissen, foto's en unieke Duitse filmbeelden uit 1915 een documentaire samengesteld die tijdens het voorbije zomerseizoen continu vertoond werd in een container op het strand: letterlijk een laagdrempelige strandbioscoop. Er werd ook een toeristische route uitgewerkt. Op een aantal belangrijke locaties langs de route zijn nieuwe informatieborden geplaatst. Voor wie meer achtergrondinformatie wenst, is er een ruim geïllustreerde bezoekersgids, met als titel "Aan de verkeerde kant van 't Front", wat uiteraard verwijst naar de ligging van de gemeente aan de Duitse zijde van de frontlinie. De bijbehorende routekaart is ook downloadbaar. Bovendien waren rond dit thema twee tentoonstellingen te bezichtigen: in Westende (tot 31 december) en in Slipe (tot 28 september).

Marc Ryckaert

■ Dat (Groot)Middelkerke de twijfelachtige eer had om én aan de kust, én aan het IJzerfront te grenzen, bleef niet zonder gevolg. Hier de kerk van Slipe na verwoestingen tijdens WOI (collectie RVT).

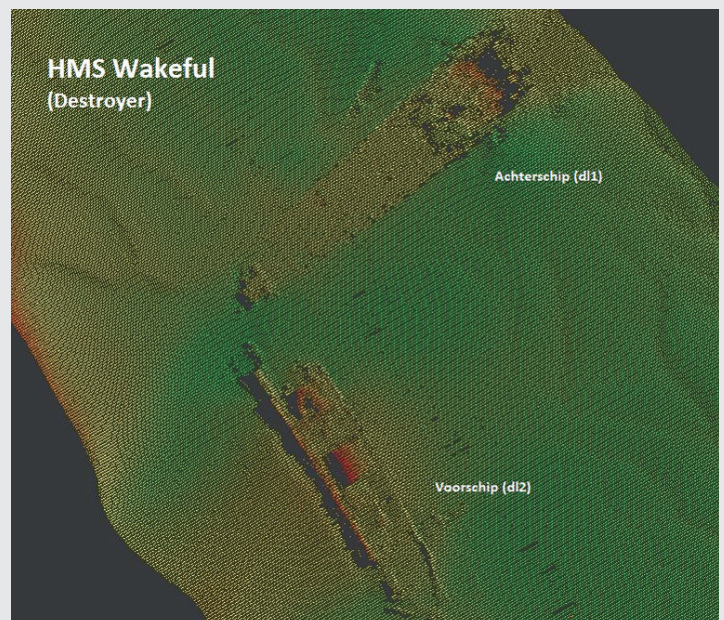
ARCHEOLOGISCH ERFGOED IN DE NOORDZEE KRIJGT 'BURGERRECHTEN'

Op 5 augustus 2013 ratificeerde België als 45ste lidstaat de UNESCO-Convention ter bescherming van het cultureel erfgoed onder water, aangenomen in Parijs op 2 november 2001. Nog geen jaar later — op 1 juni 2014 — trad de nieuwe wet (4 april 2014, met KB 25 april 2014) betreffende 'de bescherming van het cultureel erfgoed onder water' ook in werking. Vanaf nu moeten vondsten, gedaan in het Belgisch deel van de Noordzee (territoriale zee, BCP en EEZ), gemeld worden. Aanspreekpunt is hier de gouverneur van West-Vlaanderen, die aangeduid is als ontvanger van dit culturele erfgoed onder water.

Onmiddellijk bij het in werking treden van deze wet zijn twee scheepswrakken bij ministerieel besluit van de minister van de Noordzee erkend als cultureel erfgoed onder water. Het betreft het wrak van het lichtschip 'West-Hinder' (positie: 51° 22,878' N/02° 27,134' O) en het wrak van de in twee gebroken torpedobootjager 'Wakeful' (positie: 51° 22,730' N/02° 43,360' O en 51° 22,711' N/02° 43,350' O). Met deze erkenning worden twee bijzonder symbolische sites onder de aandacht gebracht. Het nieuwe wetgevende kader en de onmiddellijke erkenning van twee scheepswrakken als cultureel erfgoed onder water, zorgt ervoor dat maritiem archeologisch erfgoed in zee eindelijk ook 'burgerrechten' krijgt. Het wordt zo een factor waar rekening mee moet worden gehouden. Daarenboven is het een bijzonder rijke bron van informatie, waar verstandig en respectvol mee moet worden omgegaan en de nieuwe wet draagt hier in belangrijke mate toe bij.

De melding van archeologische vondsten kan via email gouverneur@west-vlaanderen.be of via het elektronisch formulier op de website www.vondsteninzee.be.

Ine Demerre

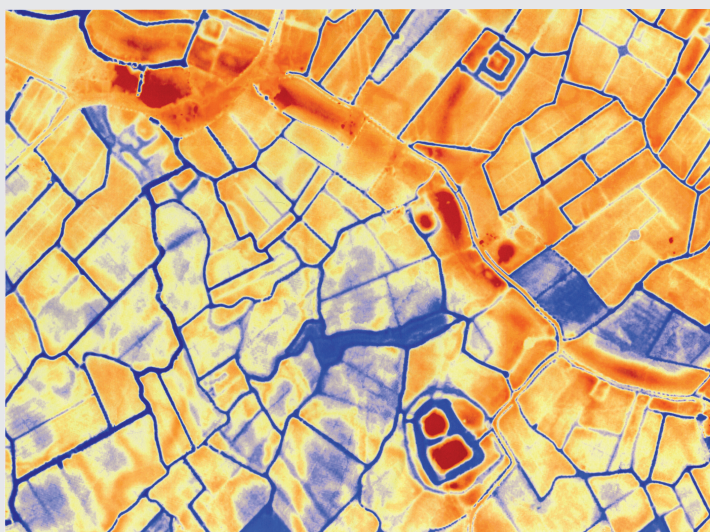
■ Multibeam opname van de wraksite van de HMS Wakeful. Dit beeld toont de twee delen van het scheepswrak, die zich op een zekere afstand van elkaar en over een hoek van 90°, op de zeebodem bevinden (© Onroerend Erfgoed 2014 – RV Simon Stevin).

KUSTPOLDERS, EEN OERWOUD OP KNEIHOOGTE

Op 15 november 2014 trok de studiedag 'Poldergraslanden in de kijker' ruim tweehonderd deelnemers naar Oostende. Diverse experts lichtten er toe waarom de historische graslanden van onze kuststrook ecologisch zo belangrijk zijn. Een gezamenlijke campagne van 'S.O.S. Kustpolders', de West-Vlaamse Milieufederatie en Natuurpunt breekt intussen een lans voor een bescherming van de natuurwaarden van dit oude en gevarieerde landschap. Het vormt een rijk mozaïek en draagt de tekenen van honderden, soms wel duizenden jaren inwerking van de zee. Kenmerkend zijn naast zijn cultuurhistorische waarde, de soortenrijke vegetatie van kruiden en grassoorten, de vele vogels en insecten, en de aanwezigheid van sloten, greppels, poelen en een uitgesproken microreliëf. Tijd om de bescherming van de poldergraslanden door te drukken en wat hierover in het Vlaamse Regeerakkoord 2014-2019 staat, te behartigen. Of zoals de initiatiefnemers het stellen: "Ploeg een oud, historisch poldergrasland onder, egaliseer het en het perceel verandert vanuit natuuroogpunt van een rijk oerwoud in een monotoon sparrenbos. Het is zoals een 'Van Gogh' opbranden en een zwart-wit kopie in de plaats hangen".

Jan Seys

■ Dit digitaal hoogtemodel van de historische graslanden van Lampernisse toont duidelijk hoezeer dit oude polderlandschap doortrokken is van sloten, greppels en poelen en hoe allerlei microreliëf leidt tot een uniek landschap (VLM).

DE 'ECODUIKERS'

'Ecoduikers' vzw zet zich met haar vrijwilligers in om wrakken te ontdoen van visnetten, lijnen, vishaakjes en lood. Het doel is de bewoners van de wrakken hun veilige schuilplaats terug te geven, en het milieu te vrijwaren van achtergebleven lood. De honderden wrakken op de zandbodem voor de Belgische kust vormen oases van leven. Ze zijn sprookjesachtig begroeid en een woonplaats voor vele soorten vis, krabben en kreeften. Door de aanwezigheid van al dat leven, hebben deze wrakken ook een enorme aantrekkingskracht op zowel professionele als recreatieve vissers. Veel visnetten, haken en vislood blijven achter de wrakonderdelen haken. Daar vormen ze een bedreiging voor de onderwater fauna en flora en voor het milieu. Vissen verstrikken in de achtergelaten netten en haken. Dit wordt spookvissen genoemd.

De jonge vzw kon met haar pool aan enthousiaste duikers reeds 538 kilo afval vanop scheepswrakken verwijderen. Het afval wordt opgehaald door het initiatief 'Fishing For Litter' en de oude netten worden door het programma 'Healthy Seas' van Kust en Zee gerecycleerd tot badmode en sokken. Voormalig Minister van Noordzee Johan Vande Lanotte heeft het peterschap van dit initiatief op zich genomen.

Meer info en foto's op: www.facebook.com/ecoduikers

Roel Van Bouwel

■ Ecoduikers aan het werk (www.corkuyvenhoven.com).

Gierre de Zéesterre

Okee, het "Marien Ruimtelijk Plan" is een goede zaak, maar ze mochten wel eerst even met de bevolking raadplegen !?

... nu mogen wij wel verhuizen omdat we "zonevreemd" zijn ...

... typisch weer Belgisch hé !?